

OBSAH

	PŘEDMLUVA AUTORŮ	3
1	ÚVOD	4
1.1	GEODÉZIE A STAVEBNÍ GEODÉZIE.....	4
1.2	TVAR A ROZMĚRY ZEMSKÉHO TĚLESA, NÁHRADNÍ PLOCHY.....	4
1.3	PRINCIP ZOBRAZOVÁNÍ ZEMSKÉHO POVRCHU.....	5
1.4	GEODETICKÉ REFERENČNÍ SYSTÉMY.....	6
1.4.1	Cassini – Soldnerovo zobrazení.....	6
1.4.2	Křovákovo zobrazení.....	6
1.4.3	Gauss – Krügerovo zobrazení.....	7
1.4.4	Zobrazení UTM.....	7
1.5	NÁHRADA SFÉRICKÉ PLOCHY ROVINOU.....	8
1.6	POZNÁMKA K SYMBOLICE SKRIPT.....	9
2	BODOVÁ POLE	11
2.1	MĚŘICKÉ BODY.....	11
2.2	POLOHOVÉ BODOVÉ POLE.....	11
2.2.1	Rozdělení polohového bodového pole.....	11
2.2.2	Stabilizace a signalizace bodů.....	11
2.2.3	Dokumentace geodetického bodu.....	12
2.3	VÝŠKOVÉ BODOVÉ POLE.....	13
2.3.1	Rozdělení výškového bodového pole.....	13
2.3.2	Stabilizace a signalizace výškových bodů.....	14
2.3.3	Dokumentace výškových bodů.....	14
3	SOUŘADNICOVÉ VÝPOČTY	16
3.1	SOUŘADNICOVÝ ROZDÍL, DÉLKA, SMĚRNÍK.....	16
3.2	URČENÍ SOUŘADNIC BODU POLÁRNÍ METODOU.....	18
3.3	PROTÍNÁNÍ VPŘED.....	18
3.3.1	Protínání vpřed z úhlů.....	18
3.3.2	Protínání vpřed z délek.....	19
3.4	PROTÍNÁNÍ ZPĚT.....	19
3.4.1	Protínání zpět ze směrů.....	19
3.4.2	Protínání zpět z kombinace směrů a délek.....	19
3.5	POLYGONOVÉ POŘADY.....	19
3.5.1	Polygonový pořad oboustranně připojený a oboustranně orientovaný.....	20
3.5.2	Uzavřený polygonový pořad nepřipojený a neorientovaný.....	22
4	HODNOCENÍ PŘESNOSTI, ODCHYLKY A TOLERANCE	23
4.1	ÚVOD O MĚŘENÍ OBECNĚ.....	23
4.2	CHYBY MĚŘENÍ A JEJICH DĚLENÍ.....	23
4.2.1	Omyly a hrubé chyby.....	23
4.2.2	Systematické chyby.....	23
4.2.3	Náhodné chyby.....	24
4.3	CHARAKTERISTIKY PŘESNOSTI MĚŘENÍ, ZPRACOVÁNÍ MĚŘENÍ STEJNÉ PŘESNOSTI.....	25
4.4	ZPRACOVÁNÍ PŘÍMÝCH MĚŘENÍ NESTEJNÉ PŘESNOSTI.....	26
4.5	PŘÍKLADY ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ PŘÍMÝCH MĚŘENÍ.....	26
4.6	ZÁKON HROMADĚNÍ SMĚRODATNÝCH ODCHYLEK.....	27
4.7	PŘÍKLADY NA APLIKACI ZÁKONA PŘENÁŠENÍ SMĚRODATNÝCH ODCHYLEK.....	28
4.8	VYBRANÉ POJMY Z GEOMETRICKÉ PŘESNOSTI STAVEB.....	29
4.9	VYTYČOVACÍ ODCHYLKY VE VÝSTAVBĚ.....	30
4.10	MEZNÍ ODCHYLKA A MEZNÍ ROZDÍL.....	30
5	DROBNÉ GEODETICKÉ POMŮCKY A SPECIÁLNÍ PŘÍSTROJE	31
5.1	OLOVNICE, STATIVY, KOLÍKY, VÝTYČKY.....	31
5.1.1	Olovnice se závěsem.....	31
5.1.2	Tuhá olovnice.....	32

5.1.3	Optická olovnice	32
5.1.4	Laserová olovnice	33
5.1.5	Stativy	33
5.1.6	Výtyčky (klasické, hranolové, stojánky).....	33
5.1.6.1	<i>Klasické výtyčky</i>	33
5.1.6.2	<i>Hranolové výtyčky</i>	34
5.1.7	Kolíky	34
5.1.7.1	<i>Stabilizační kolík</i>	34
5.1.7.2	<i>Vytyčovací kolík</i>	34
5.1.7.3	<i>Popisový kolík</i>	35
5.2	KAPALINOVÉ A ELEKTRONICKÉ LIBELY, HRANŮLKY PRO VYTYČOVÁNÍ PRAVÝCH A PŘÍMÝCH ÚHLŮ, ODRAZNÉ HRANOLY	35
5.2.1	Libely	35
5.2.1.1	<i>Trubicové libely</i>	35
5.2.1.2	<i>Krabicové libely</i>	36
5.2.1.3	<i>Elektronické libely</i>	36
5.2.1.4	<i>Citlivost libel</i>	36
5.2.2	Hranůlky pro vytyčování pravých a přímých úhlů	36
5.2.2.1	<i>Prandtlův pentagonální hranol (pentagon)</i>	37
5.2.2.2	<i>Dvojitý pentagon</i>	38
5.2.2.3	<i>Zkouška pomůcek k vytyčování úhlů stálé velikosti</i>	38
5.2.3	Odrazné hranoly	39
5.3	PROVAŽOVAČE.....	39
5.3.1	Optický provažovač	39
5.3.2	Laserový provažovač	41
5.4	GYROTEODOLITY.....	41
5.5	ULTRAZVUKOVÉ A RADIOVÉ DÁLKOMĚRY	42
5.5.1	Ultrazvukové dálkoměry	42
5.5.2	Radiové dálkoměry	42
5.6	INERCIÁLNÍ MĚŘICÍ SYSTÉMY (IMS)	42
5.6.1	Princip inerciálního určení polohy v prostoru.....	42
5.6.2	Využití IMS v geodézii	43
6	MĚŘENÍ DÉLEK	44
6.1	DEFINICE, ZÁKONNÉ MĚŘICÍ JEDNOTKY	44
6.2	MĚŘENÍ DÉLEK PÁSMEM	44
6.3	OPTICKÉ MĚŘENÍ DÉLEK	45
6.3.1	Paralaktické měření délek	45
6.3.2	Ryskový dálkoměr	46
6.4	ELEKTROOPTICKÉ MĚŘENÍ DÉLEK	47
6.4.1	Fázový dálkoměr.....	47
6.4.2	Dálkoměr měřící tranzitní čas	48
6.5	KOREKCE MĚŘENÝCH DÉLEK	48
6.5.1	Fyzikální korekce měřených délek.....	48
6.5.2	Matematické redukce	48
6.5.2.1	<i>Redukce měřené délky do nulového horizontu</i>	48
6.5.2.2	<i>Redukce délky v nulovém horizontu do zobrazení</i>	49
7	MĚŘENÍ SMĚRŮ A ÚHLŮ	51
7.1	ZÁKLADNÍ POJMY	51
7.2	MĚŘICÍ JEDNOTKY	51
7.3	TEODOLITY	51
7.3.1	Příprava teodolitu na stanovisku	52
7.3.2	Optickomechanické teodolity	53
7.3.2.1	<i>Chyby při měření vodorovných směrů</i>	54
7.3.2.2	<i>Měření vodorovného úhlu v jedné skupině</i>	56
7.3.2.3	<i>Měření osnovy vodorovných směrů v jedné skupině s uzávěrem</i>	57
7.3.2.4	<i>Chyby při měření zenitových úhlů</i>	58
7.3.2.5	<i>Měření zenitového úhlu ve dvou polohách dalekohledu</i>	58

7.3.3	Elektronické teodolity	59
7.3.3.1	<i>Totální stanice</i>	60
8	MĚŘENÍ PŘEVÝŠENÍ A URČOVÁNÍ VÝŠEK	61
8.1	ZÁKLADNÍ POJMY	61
8.2	VÝŠKOVÉ SYSTÉMY V ČR.....	62
8.3	GEOMETRICKÁ NIVELACE.....	62
8.3.1	Technická nivelace.....	64
8.3.2	Nivelační přístroje.....	64
8.3.2.1	<i>Optické nivelační přístroje a latě</i>	64
8.3.2.2	<i>Elektronické nivelační přístroje a jejich nivelační latě</i>	67
8.3.2.3	<i>Laserové nivelační přístroje a snímače polohy</i>	67
8.3.3	Druhy nivelace podle použitého postupu.....	67
8.3.3.1	<i>Nivelace pořadová</i>	67
8.3.3.2	<i>Nivelace plošná</i>	69
8.3.3.3	<i>Měření profilů a příčných řezů</i>	69
8.3.4	Hloubkové připojení pásmem	71
8.4	BAROMETRICKÁ NIVELACE.....	71
8.5	HYDROSTATICKÁ NIVELACE.....	72
8.6	TRIGONOMETRICKÁ METODA.....	72
8.6.1	Princip určení výšky bodu a předmětu.....	72
8.6.2	Poznámka k vlivu vertikální složky refrakce	73
9	MĚŘENÍ PRO ÚČELOVÉ MAPOVÁNÍ A DOKUMENTACI SKUTEČNÉHO PROVEDENÍ STAVEB	75
9.1	PROSTOROVÁ POLÁRNÍ METODA.....	75
9.1.1	Princip	75
9.1.2	Záznam měřených dat	76
9.1.3	Měření teodolitem a pásmem.....	76
9.1.4	Rysková tachymetrie.....	76
9.1.5	Elektronická tachymetrie	77
9.2	MĚŘENÍ PRO URČENÍ POLOHOPISU A VÝŠKOPISU, KONSTRUKCE VRSTEVNIC	77
9.2.1	Měření pro určení polohopisu a výškopisu	77
9.2.1.1	<i>Terénní reliéf</i>	78
9.2.2	Tvorba účelového plánu.....	78
9.2.2.1	<i>Zobrazení souřadnicové sítě a měřických stanovisek</i>	78
9.2.2.2	<i>Zobrazení podrobných bodů, kresba polohopisu</i>	78
9.2.2.3	<i>Vyznačení výšek a konstrukce vrstevnic</i>	79
9.2.2.4	<i>Výtah výkresu</i>	79
9.3	FOTOGRAMMETRIE	80
9.3.1	Jednosnímková, dvousnímková a vícesnímková	80
9.3.2	Pozemní a letecká fotogrammetrie.....	80
9.4	LASEROVÉ SKENOVÁNÍ	81
9.4.1	Pozemní laserové skenování	81
9.4.2	Letecké laserové skenování	82
9.4.3	Porovnání fotogrammetrie a laserového skenování	83
9.5	DÁLKOVÝ PRŮZKUM ZEMĚ	83
9.6	GLOBÁLNÍ POLOHOVÝ A NAVIGAČNÍ SYSTÉM.....	83
10	STÁTNÍ MAPOVÉ DÍLO ČR A MAPY PRO VÝSTAVBU	84
10.1	MAPA, PLÁN.....	84
10.1.1	Rozdělení map	84
10.1.1.1	<i>Rozdělení podle měřítka</i>	84
10.1.1.2	<i>Rozdělení podle formy</i>	84
10.1.1.3	<i>Rozdělení podle původu</i>	84
10.2	METODY KARTOGRAFICKÉHO VYJADŘOVÁNÍ NA MAPÁCH.....	84
10.2.1	Polohopis.....	84
10.2.2	Výškopis	84
10.2.3	Popis.....	85

10.2.4	Rám mapy	85
10.3	STÁTNÍ MAPOVÉ DÍLO ČR.....	85
10.3.1	Základní báze geografických dat ZABAGED®	85
10.3.2	Katastrální mapa	85
10.3.2.1	<i>Katastrální mapa 1:2880</i>	86
10.3.2.2	<i>Katastrální mapy v dekadických měřítkách</i>	86
10.3.2.3	<i>Digitální katastrální mapa</i>	87
10.3.3	Ostatní mapy velkých měřítek	87
10.3.3.1	<i>Státní mapa 1:5000 – odvozená</i>	87
10.3.3.2	<i>Státní mapa 1:5000</i>	89
10.3.4	Základní mapy středních měřítek.....	89
10.3.5	Základní mapa ČR 1:10 000	89
10.3.5.1	<i>Základní mapa ČR 1:10 000 s doplňkovým obsahem</i>	90
10.3.5.2	<i>Nová základní map a ČR 1:10 000 z dat ZABAGED®</i>	90
10.3.5.3	<i>Základní mapa ČR 1:25 000</i>	90
10.3.5.4	<i>Základní mapa ČR 1:50 000</i>	90
10.3.5.5	<i>Nová základní mapa ČR 1:50 000 z dat ZABAGED®</i>	90
10.3.5.6	<i>Základní mapa ČR 1:100 000 a 1:200 000</i>	90
10.3.6	Mapy územních celků	90
10.3.7	Mapy správního rozdělení.....	91
10.3.8	Přehledy kladů mapových listů státních mapových děl	91
10.3.9	Tematická státní mapová díla	91
10.4	ÚČELOVÉ MAPY VE VÝSTAVBĚ.....	91
10.4.1	Technická mapa města	91
10.4.2	Základní mapa závodu	92
10.4.3	Jednotná železniční mapa.....	92
10.4.4	Další účelové mapy	92
11	KATASTR NEMOVITOSTÍ ČR A JEHO VYUŽITÍ.....	93
11.1	SOUČASNĚ PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO KATASTR NEMOVITOSTÍ	93
11.2	HISTORIE KATASTRU NEMOVITOSTÍ.....	93
11.3	ZÁKLADNÍ POJMY	93
11.4	ZÁPISY VLASTNICKÝCH A JINÝCH VĚCNÝ PRÁV DO KN.....	94
11.4.1	Hlavní zásady zápisů.....	94
11.4.2	Vklad.....	96
11.4.3	Záznam.....	96
11.4.4	Poznámka.....	96
11.5	ZÁZNAM PODROBNÉHO MĚŘENÍ ZMĚN.....	96
11.5.1	Náležitosti ZPMZ.....	96
11.6	GEOMETRICKÝ PLÁN	97
11.6.1	Náležitosti GP	97
11.6.2	Ukázka tvorby geometrického plánu	98
11.7	VYTYČENÍ HRANIC	98
11.7.1	Náležitosti vytyčovacího náčrtu.....	98
11.8	GEODETICKÉ PRÁCE V RÁMCI KOMPLEXNÍCH POZEMKOVÝCH ÚPRAV	99
11.8.1	Příprava mapových podkladů.....	99
11.8.2	Zaměření a vyhodnocení skutečného stavu katastru	99
11.8.3	Obvod intravilánu a extravilánu.....	99
11.8.4	Tvorba DKM.....	100
11.8.5	Vytyčovací práce po ukončení KPÚ	100
12	GEODETICKÉ PRÁCE VE VÝSTAVBĚ	101
12.1	ÚVOD DO VYTYČOVÁNÍ.....	101
12.1.1	Vytyčovací systémy a jejich členění	101
12.1.2	Fáze vytyčování	101
12.1.3	Závazné technické normy	102
12.2	VYTYČOVÁNÍ POLOHY	103
12.2.1	Metody polohového vytyčení bodu.....	103
12.2.1.1	<i>Vytyčení dvojice bodů pravoúhlými souřadnicemi (vytyčení úsečky)</i>	103

12.2.1.2	Vytyčení bodu polárními souřadnicemi (tzv. rajónem)	103
12.2.1.3	Vytyčení bodu protínáním vpřed z úhlů	104
12.2.1.4	Vytyčení bodu protínáním z délek	104
12.2.1.5	Vytyčení bodu průsečíkovým způsobem	104
12.2.2	Vytyčování úhlů	105
12.2.2.1	Vytyčení obecného úhlu	105
12.2.2.2	Vytyčení pravého úhlu.....	106
12.2.3	Vytyčování přímek a rovnoběžek	107
12.2.3.1	Zařazení bodů do přímky	107
12.2.3.2	Prodloužení přímky.....	107
12.2.3.3	Zařazení mezilehlého bodu do dlouhé přímky	107
12.2.3.4	Vytyčování přímek ve složitějších podmínkách	108
12.2.4	Vytyčování oblouků.....	108
12.2.4.1	Vytyčení hlavních bodů oblouku kružnice.....	109
12.2.4.2	Vytyčení podrobných bodů oblouku.....	110
12.2.4.3	Přechodnice	111
12.3	VYTYČOVÁNÍ VÝŠEK	112
12.3.1	Vytyčení bodů vodorovné přímky a roviny	112
12.3.1.1	Vytyčení přímky.....	112
12.3.1.2	Vytyčení roviny.....	113
12.3.2	Vytyčení bodů skloněné přímky	113
12.3.3	Vytyčení vrstevnice (horizontály).....	114
12.4	POSTUP PŘI VYTYČENÍ STAVEBNÍHO OBJEKTU	114
12.4.1	Vytyčovací sítě a výškové body na stavbě.....	114
12.4.2	Kontrolní měření.....	115
12.4.3	Geodetická část projektové dokumentace	115
12.5	OVĚŘOVÁNÍ GEODETICKÝCH PRACÍ PŘI VÝSTAVBĚ	116
12.5.1	Úředně oprávněný zeměměřický inženýr (ÚOZI)	116
12.5.2	Ověřování zeměměřických činností.....	116
13	URČOVÁNÍ VÝMĚR A OBJEMŮ	117
13.1	URČOVÁNÍ VÝMĚR Z PŘÍMÉHO MĚŘENÍ	117
13.1.1	Výpočet výměr rozkladem	117
13.2	URČOVÁNÍ VÝMĚR Z MAP A PLÁNŮ	118
13.2.1	Výpočet výměr z odměřených hodnot	118
13.2.2	Výpočet výměr pomocí planimetrů.....	119
13.2.2.1	Nitkový a ryskový planimetr.....	119
13.2.2.2	Polární planimetr.....	119
13.2.2.3	Digitální planimetr.....	120
13.3	VÝPOČET OBJEMŮ	120
13.3.1	Výpočet objemů pomocí řezů	121
13.3.2	Výpočet objemů pomocí čtvercové sítě	121
14	MĚŘENÍ POSUNŮ A PŘETVOŘENÍ	122
14.1	ZÁKLADNÍ POJMY	122
14.2	URČOVÁNÍ POSUNŮ OBJEKTŮ VE VERTIKÁLNÍM SMĚRU	122
14.3	URČOVÁNÍ POSUNŮ OBJEKTŮ V HORIZONTÁLNÍ ROVINĚ	123
14.4	PROSTOROVÉ URČOVÁNÍ POSUNŮ OBJEKTŮ	124
15	ORGANIZACE MĚŘICKÉ SLUŽBY ČR	126
15.1	ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY REZORTU	126
15.2	FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY OPRAVNĚNÉ K VÝKONU ZEMĚMĚŘICKÝCH ČINNOSTÍ	126
15.3	PORUŠENÍ POŘÁDKU V ZEMĚMĚŘICTVÍ	127
15.4	OCEŇOVÁNÍ ZEMĚMĚŘICKÝCH VÝKONŮ	127
	LITERATURA	128
	OBSAH	129